

قطعا شرایط نسبت به ۳ ماه گذشته بهتر است، مشتری‌ها تا حدودی به مغازه‌ها برگشته‌اند اما شرایط به گونه‌ای نیست که بتواند بحران را برطرف کند.

مجید افتخاری می‌افزاید: به دلیل محدودیت ساعت کاری، واحدهای صنفی فعال در مراکز تجاری همچنان با مشکل فروش مواجهند و بهترین ساعات فعالیت را از دست می‌دهند. کسب و کار واحدهای کف خیابان گرچه رونق بهتری دارد ولی آنها هم مشکلات خاص خودشان را دارند، از جمله اینکه به دلیل ادامه کرونا، مواد اولیه متناسب با فصل به اندازه کافی در اختیار واحدهای تولیدی نیست و مشکل تولید، امکان عرضه محصول ایده‌آل را به صورت کامل در فروشگاه‌های تک‌فروشی از بین برده است.

به گفته این عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران، مواد اولیه شامل پارچه، اکسسوار و دیگر اقلام، با توجه به افزایش نرخ ارز به شدت گران شده و این موضوع برای واحدهای تولیدی مشکلات زیادی ایجاد کرده است. افتخاری می‌گوید: هزینه تهیه مواد اولیه تحت تأثیر ۲ عامل تعیین کننده یعنی رشد قیمت ارز و افزایش دستمزدها، بیشتر شده و به همین دلیل با وجود کاهش سود واحدهای فروشگاهی نسبت به سال قبل، افزایش نرخ فروشگاهی را شاهد هستیم. از میان فعالان شبکه توزیع پوشاک، واحدهای مستقر در خیابان با مشکل تامین جنس از یک سو و کوچک شدن سبد خرید خانوار از سوی دیگر مواجه

بحران کرونا هنوز پایان نیافته، اما به نظر می‌رسد دنیا ترجیح می‌دهد با آن کنار بیاید و زودتر به شرایط عادی بازگردد.

کسب و کارهای تعطیل کم‌کم باز می‌شوند و مردم به خیابان‌ها برمی‌گردند تا با وجود تداوم نگرانی‌های بهداشتی، اندکی از دغدغه‌های اقتصادی دولت‌ها و دلوایسی‌های معیشتی خود بکاهند. در ایران، حالا دیگر کمتر کسب و کاری باقی مانده که مجوز فعالیت نگرفته باشد، مغازه‌ها باز شده‌اند و پاساژها و مراکز خرید به زندگی بازگشته‌اند، گرچه به منظور پیشگیری از ازدحام، در مفیدترین ساعات کاری اجازه فعالیت ندارند.

زندگی در بیشتر شهرها آرام آرام ریتم پرشتاب خود را بازمی‌یابد اما با این حال آسیبی که بیشتر کسب و کارها از تعطیلات اجباری سه‌ماهه خورده‌اند به این زودی‌ها قابل جبران نیست.

به گزارش همشهری، قرنطینه و خانه‌نشینی، بهترین فصل کار لباس‌فروشی‌ها را به بدترین فصل تبدیل کرد و کیف و کفش و لباس از اولویت اول شب عید به اولویت آخر تبدیل شد.

تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک را می‌توان از بزرگ‌ترین اصناف قربانی کرونا دانست که هنوز هم با وجود بازگشایی حال و روز خوبی ندارند.

عضو هیئت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران درباره وضعیت امروز واحدهای صنفی می‌گوید: واحدهای تولیدی و فروشگاهی ۳ ماه تعطیلی را پشت سرگذاشتند و امروز

هستند و واحدهای فعال در مراکز تجاری علاوه بر این دو مشکل با محدودیت ساعت کاری هم دست به گریبانند.

افتخاری در این زمینه می‌گوید: در طول ماه مبارک رمضان و پس از آن با گرم شدن هوا، مردم تمایل دارند در ساعات پایانی روز و نزدیک غروب به مراکز تجاری مراجعه کنند ولی ساعت کاری این مراکز تا بعد از ظهر تعیین شده است.

این در حالی است که بسیاری از مراکز تجاری بزرگ و معروف به صورت خودجوش اقدامات پیشگیرانه بهداشتی را فراتر از پروتکل‌های وزارت بهداشت و ستاد مقابله با کرونا رعایت می‌کنند و امکاناتی مثل تونل مه ضدعفونی‌کننده ایجاد کرده‌اند و علاوه بر تب‌سنجی، دستکش و ماسک نیز در اختیار مراجعان قرار می‌دهند اما متأسفانه آنها هم اجازه فعالیت بعد از ساعت ۶ بعد از ظهر را ندارند.

■ تعطیلی جاذبه‌های تفریحی

ادامه شیوع کرونا باعث شده بسیاری از مردم با در نظر گرفتن ملاحظات بهداشتی و اولویت‌بندی هزینه‌ها، جانب احتیاط را رعایت و کمتر به مراکز پرجمع و پرتردد رفت‌وآمد کنند ولی این مورد را نیز باید اضافه کنیم که بخشی از مردم به منظور استفاده از جاذبه‌های مراکز تجاری مثل شهربازی‌ها و سینماها به این مراکز مراجعه می‌کردند و در کنار آن، از فروشگاه‌ها هم بازدید و خرید می‌کردند، اما این جاذبه‌ها هنوز اجازه بازگشایی و فعالیت دریافت نکرده‌اند و همین امر، آمار مراجعه به مراکز تجاری را پایین نگه داشته و باعث شده شرایط مناسبی را در بخش توزیع شاهد نباشیم.

■ واردات مقطعی برای حمایت از تولید

رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک تهران، با تأکید بر دشواری دسترسی به مواد اولیه تولید پیشنهاد داده بود که بهتر است از سوی دولت به تولیدکنندگان پوشاک اجازه واردات مواد اولیه داده شود زیرا یکی از دلایلی که تولیدکنندگان پوشاک را وادار به تعطیلی کارگاه‌ها

می‌کند، نبود مواد اولیه است.

ابوالقاسم شیرازی از افزایش قیمت مواد اولیه و به‌خصوص پارچه نسبت به قبل از عید خبر داده و درخواست کرده بود حداقل برای مدت محدودی واردات پارچه، آزاد شود تا مشکلات تولیدکنندگان کاهش یابد.

به گفته شیرازی حدود ۲۰ هزار واحد صنفی در اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک عضو هستند و هر کارگاه تولیدی و فروشندگی به‌طور میانگین ۴ کارگر دارد که قطعاً تعطیلی این کارگاه‌ها بیکاری گسترده‌ای را باعث خواهد شد.

کرونا، اصناف و کسب و کارها را در تمام کشورها با بحران اقتصادی شدیدی مواجه کرد و دولت‌ها وعده دادند برای کاهش زیان این بلای خانمانسوز به اصناف کمک کنند. در ایران، پرداخت وام به کسب و کارهای آسیب‌دیده از کرونا، وقعه ۳ ماهه برداشت اقساط وام‌های پیشین و وام ۱۲ میلیون تومانی به کارفرمایان به ازای حفظ هر کارگر در دستور کار قرار گرفت؛ وعده‌هایی که گرچه از همان ابتدا از سوی کارشناسان اقتصادی، ناکارآمد و غیرکارشناسی ارزیابی شدند ولی همان‌ها هم محقق نشد.

عضو هیأت مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک با اشاره به عدم تحقق وعده‌های حمایتی دولت می‌افزاید: بحران کرونا به‌گونه‌ای نبود که اصناف بتوانند بدون حمایت دولت از آن عبور کنند. اقتصاد کشورهای توسعه‌یافته با وجود کمک‌های دولتی همچنان با بحران مواجه است و در کشور ما که هیچ حمایت و کمک ملموسی از سوی دولت برای واحدهای صنفی و تولیدی لحاظ نشده، وضعیت به مراتب بدتر است.

■ صادرات ماسک و گان؛ فرصتی که از دست رفت

بخشی از تولیدکنندگان پوشاک در دوران کرونا با توجه به نیاز بسیار شدید و حیاتی کادر درمان کشور به ماسک و گان پزشکی به سمت تولید این اقلام رفتند و حاصل کار به‌گونه‌ای بود که

به گفته کارشناسان، پتانسیل تامین ماسک و گان کل خاورمیانه با بهره‌گیری از ظرفیت تولیدی‌های پوشاک وجود داشت.

در مقطعی که تنها کالاهای مورد استقبال برای صادرات و واردات، اقلام بهداشت‌محور بود تسهیل زمینه صادرات این محصولات می‌توانست علاوه بر حفظ بدنه تولید و معرفی توان تولیدکنندگان ایرانی، ارزآوری مطلوبی نیز به همراه داشته باشد.

افتخاری در این زمینه می‌گوید: مجوز صادرات به تعدادی از واحدها اعطا شد ولی با توجه به اینکه تولیدکنندگان در این زمینه خاص تجربه قبلی نداشتند لازم بود دولت برای بازاریابی محصولات از این واحدها حمایت کند؛ کاری که انجام نشد و امروز شاهد هستیم که بیشتر کشورهای منطقه و دنیا ماسک و گان مورد نیازشان را از چین خریداری می‌کنند.

درحالی‌که در ایران این اقلام به وفور وجود دارد ولی امکان صادرات آن فراهم نیست و محصول تولیدکنندگانی که به صورت میلیونی ماسک و گان تولید کرده‌اند روی دستشان مانده و امکان توزیع ندارند.

■ وضعیت نامناسب پیراهن‌دوزان

بخشی از تولیدکنندگان پوشاک که تنها پیراهن مردانه تولید می‌کنند تحت پوشش اتحادیه مجزایی به نام اتحادیه پیراهن‌دوزان و پیراهن‌فروشان فعالیت دارند. مشکلات این صنف به دلایلی، از دیگر تولیدکنندگان پوشاک جدی‌تر است و امروز با شیوع کرونا پررنگ‌تر هم شده است.

رئیس اتحادیه پیراهن‌دوزان و پیراهن‌فروشان درباره وضعیت بازار این واحدهای صنفی بعد از بازگشت به کار می‌گوید: پیش از شیوع کرونا و تعطیلی دو سه ماهه اصناف، واحدهای باتوان مالی متوسط و بالا شرایط مناسبی برای فعالیت داشتند ولی امروز تنها افرادی می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند که نقدینگی بالا داشته باشند.

حسین آقا کوچکی می‌افزاید: شرایط امروز بازار به‌گونه‌ای است که تولیدکنندگان ناچارند مواد

از مجموع این تعداد به گفته رئیس این اتحادیه تنها بین ۲۵ تا ۳۰ درصد توان ادامه کار را دارند و بیشتر واحدهای صنفی با مشکل کمبود شدید نقدینگی مواجهند؛ به این شکل که یا اجناسشان روی دستشان مانده یا تولیداتشان را فروخته و طلبکارند و یا چک‌های برگشت خورده‌ای دارند که نمی‌توانند کاری با آن انجام دهند.

این در حالی است که میانگین هزینه ماهانه یک تولیدی با ۵ کارگر بدون در نظر گرفتن اجاره محل، چیزی در حدود ۵۵ میلیون تومان است؛ ۱۵ میلیون تومان دستمزد و ۴۰ میلیون تومان مواد اولیه؛ هزینه‌ای که بیشتر واحدهای صنفی توان پرداخت آن را ندارند.

آقا کوچکی حمایت از تولیدی‌ها با پرداخت وام با سود پایین و بدون سختگیری‌های معمول از قبیل ضمانت‌های سنگین را تنها راه سرپا نگه داشتن تولیدکننده‌ها می‌داند و می‌افزاید: هیچ‌کدام از وعده‌های دولت در زمینه حمایت از اصناف، عملی نشده و به تازگی نیز اعلام شده به تولیدی‌هایی که واحدهای خود را تعطیل کرده بودند وام تعلق نمی‌گیرد، این در حالی است که تعطیلی واحدهای صنفی به دستور دولت و ستاد ملی مقابله با کرونا انجام گرفته و به خواست خود اصناف نبوده است. وام ۱۲ میلیون تومانی به ازای حفظ هر کارگر هم تا امروز در حد حرف بوده و به هیچ‌یک از اصناف وامی پرداخت نشده است. به نظر می‌رسد دولت، بودجه‌ای برای تحقق وعده‌هایی که به اصناف و مشاغل آسیب‌دیده از کرونا داده است، در اختیار ندارد.

■ در انتظار جبران زیان‌های وارده

واحدهای تولیدی و فروشگاهی پوشاک بعد از ۳ ماه تعطیلی فعالیت خود را از سر گرفته‌اند اما هنوز شرایط کار از لحاظ نقدینگی، افزایش هزینه‌های تولید و استقبال مردم، به گونه‌ای نیست که آنها را به جبران زیان‌های وارده در دوران کرونا امیدوار کند.

کارخانه‌ها به خارج از کشور صادر می‌شود و دسترسی تولیدکنندگان داخلی به این پارچه‌ها با وجود واسطه‌ها و کاهش تولید به دلیل مشکلات ناشی از کرونا امروز بسیار سخت‌تر از قبل شده است. همزمان، کاهش قدرت خرید خانواده‌ها، لزوم تامین مایحتاج ضروری و اولویت دادن به نیازهای کودکان و بانوان در زمان خرید لباس، حجم خرید لباس مردانه را بیش از پیش کاهش داده و شرایط فعالان این صنف را سخت‌تر کرده است.

■ فروش پوشاک ایرانی به اسم خارجی

۷۰ درصد نیاز بازار پوشاک کشور را تولیدکنندگان داخلی تامین می‌کنند و نزدیک به ۲ سال است که واردات پوشاکی که تولید داخلی دارند، ممنوع شده است با این حال بیشتر فروشگاه‌ها اجناسشان را به نام خارجی و حتی با برچسب برندهای معروف و مطرح پوشاک به فروش می‌رسانند.

با همه تلاش‌های ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و با وجود کاهش نسبی حجم قاچاق، هنوز بخشی از بازار پوشاک کشور در اختیار کالاهایی است که به طور غیررسمی وارد می‌شوند؛ کالاهایی که با وجود افزایش نرخ دلار هنوز سود وارداتشان برای قاچاقچیان، به دردهای دور زدن مسیرهای قانونی می‌ارزد و در بازار کشور هم خریدار دارند.

گرایش به خرید جنس خارجی به ویژه برندهای مطرح، فرهنگ غالبی است که باعث شده نه تنها قاچاق همچنان مشتری و سودآوری خوبی داشته باشد بلکه بسیاری از تولیدکنندگان نیز کالاهای باکیفیت خود را تحت نام برندهای جهانی و منطقه‌ای به فروش برسانند تا بتوانند از حاشیه سود بیشتری بهره ببرند؛ معضلی که باعث می‌شود کمتر تولیدکننده‌ای حاضر باشد روی مباحثی چون برندسازی و تبلیغات سرمایه‌گذاری کند.

نزدیک به ۳ هزار واحد تولید و فروش پیراهن مردانه، لباس زیر مردانه و زنانه و روسری، تحت پوشش اتحادیه پیراهن‌دوزان و پیراهن‌فروشان فعالیت می‌کنند که بیش از ۲ هزار واحد دارای جواز کسب و بقیه در حال دریافت مجوز هستند.

اولیه مورد نیازشان را به صورت نقدی خریداری کنند و خرید اعتباری و بلندمدت انجام نمی‌شود، این در حالی است که قادر به فروش تولیداتشان به صورت نقدی نیستند.

او ادامه می‌دهد: تولیدکنندگان نتوانسته‌اند محصولات شب عیدشان را بفروشند و آنهایی که فروخته‌اند نیز به دلیل تعطیلی مغازه‌ها و مراکز فروش، پولشان را دریافت نکرده‌اند، اما با این حال امروز باید برای دوخت تابستان مواد اولیه تهیه کنند. آقا کوچکی می‌افزاید: وابستگی جنس، رنگ و مدل پیراهن‌های تولیدی به فصل، باعث می‌شود پیراهن‌دوزان نتوانند محصولاتشان را برای مدتی طولانی نگه‌دارند و ناچارند تحت هر شرایطی آنها را به فروش برسانند، اگر این شرایط ادامه پیدا کند حتی کسانی که امروز نقدینگی کافی دارند نیز شاید بعد از مدتی توان ادامه فعالیت و تولید نداشته باشند چون بدون فروش نقدی تولیدات، پولی برای تهیه پارچه و دیگر مواد اولیه مورد نیاز باقی نخواهد ماند. از سوی دیگر به گفته رئیس اتحادیه پیراهن‌دوزان و پیراهن‌فروشان، در مدت زمان تعطیلی کسب و کار تولیدی‌ها، بسیاری از کارگران این واحدهای صنفی به کارهای دیگری از قبیل پیک موتوری روی آورده‌اند و امروز نه بازگرداندن آنها به خیاطی‌ها کار آسانی است و نه در میان مردم کسی تمایل دارد فرزندش را برای کار به تولیدی‌ها بفرستد.

به اعتقاد آقا کوچکی، ادامه این شرایط باعث می‌شود بعد از مدتی هیچ تولیدکننده‌ای در این حوزه باقی نماند چون بیشتر کسانی که امروز در تولید پیراهن فعالند کسانی هستند که کارشان را از کارگری شروع کرده‌اند و بعدها به برشکاری و خیاطی رسیده‌اند.

وضعیت نابسامان پیراهن‌دوزان در شرایطی است که به اعتقاد کارشناسان نساجی و پوشاک، ایران با برخورداری از چندین کارخانه تولید پارچه پیراهن با بهترین کیفیت و همچنین طراحان و دوزندگان ماهر، در تولید هیچ‌یک از البسه به اندازه پیراهن مردانه دارای مزیت نیست.

با این حال بیش از ۹۰ درصد پارچه تولیدی این